REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek. A. Oppelik Nackf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șese lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Dumineca 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 214. **Brașov, Lunĭ-Marțĭ 28 Septemvrie (11 Octomvrie).** **1904.**

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1904

se deschide nou abonament, la care invităm pe toțĭ amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe șése lunĭ 12 coróne, pe trei lunĭ 6 coróne, pe o lună 2 coróne.

Pentru România și streinătate: Pe un an 40 francĭ, pe șese lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Noua sesiune dietală.

Astădĭ e diua fixată pentru deschiderea dietei ungare.

De mult se vorbia, că sesiunea de tómnă, ce se începe cu diua de adĭ, va inaugura o nouă serie de lupte crâncene între guvern și oposiție, mai ales, că vor veni la rênd cestiunile, ce de atâțĭ anĭ se agită, precum încheierea pactului vamal cu Austria, încheierea de tractate comerciale cu statele streine și revisuirea legei militare cu urcarea contingentului de recruțĭ

Când cu contenirea lor de a mai face obstrucțiune, koșuthiștiĭ se mângăiau cu speranța, că cu ocasiunea revisuirei legei militare vor pute sĕ revină mai pe larg asupra cestiunilor militare, îndeplinind ceea ce a rĕmas neresolvat din postulatele lor naționale. Dér mai mult, de când cu înființarea noului partid al baronului Banffy s'a lansat prin diare ideia unei coalițiunĭ a oposițiunei pentru a pune stavilă tendințelor și planurilor așa disei „mânĭ tarĭ“ a lui Tisza, care șĭ-a propus de a face ca raporturile comune ale Ungariei cu Austria sĕ reîntre în vagașele sigure și liniștite de mai înainte.

A isbutit guvernul Tisza cât a isbutit sĕ dobândéscă un șir de concesiunĭ destul de însemnate drept preț pentru îmblândirea obstrucțiunei. Dér în viața de stat tóte fiind basate pe principiul *do ut des*, i-a venit în cele din urmă și guvernului unguresc rîndul sĕ-șĭ împlinéscă și el angajamentul, în schimbul celor ce i-s'au dat. Fiind-că însĕ situațiunea generală în monarchie e adĭ tot așa de încurcată, décă nu mai încurcată decât mai înainte, Tisza ca sĕ-șĭ împlinéscă angajamentul luat trebue sĕ trécă chiar peste linia trasă de către guvernele precedente, și mai ales de către guvernul Szell, și trebue cu parlament cu tot sĕ se acomodeze împrejurărilor reale și se încheie pactul economic cu cine și cum póte, nu cu cine și cum vré.

Pentru-ca sĕ pótă face tóte aceste contele Tisza trebue sĕ s'asigure cum-va, că nu se va repeta campania obstrucțiunei estreme, care ar pute sĕ zădărnicéscă cu totul misiunea ce a luat'o asupră-șĭ de la Coróna. Și tocmai în direcția acésta amenințau o sémă de oposiționalĭ în timpul din urmă în mod bătător la ochĭ.

Aceste și asemenĭ considerațiunĭ au fost, carĭ au îndemnat pe ministrul președinte Tisza sĕ trimétă alegĕtorilor sĕi scrisórea deschisă, al căreia cuprins îl publicăm astădĭ; un fel de proclamație către colectivitatea celor ce sprijinesc partidul, care păzesce adĭ ólele cu carne.

Sĕ mĕ sprijinițĭ sĕ pot face rênduială, în dietă, décă vrețĭ a vĕ delecta în liniște, gustând din aceste óle!

Cam acesta e înțelesul avertismentului ce-l dă ministrul președinte în scrisórea sa plăeșilor și călărașilor sĕi din tabĕra mamelucéscă, cerêndu-le tot-odată sĕ-i dea tot sprijinul posibil pentru-ca sĕ pótă revisui regulamentul camerei, punênd drugul la pórta ce era deschisă până acuma obstrucțiunei.

E delicată și periculósă anunțarea acésta de rĕsboiŭ, ce o face Tisza oposițiunei. Dovadă mișcarea și iritațiunea ce a produs'o deja printre șirurile ei.

Lumea se întrébă, décă Tisza a voit mai mult numai s'amenințe, ca sĕ pótă cumva scóte mai ușor votarea îndemnitățiĭ budgetare ce trebue sĕ o céră din nou dela dietă, orĭ că e decis a procede imediat la fapt? In casul acesta se bănuesce că ar avé de gând disolvarea dietei.

In tot casul sesiunea actuală dietală promite a fi forte agitată, dér și bogată în consecențele sale, ce adĭ încă nicĭ că se pot prevedé.

Voce sêrbéscă despre șovinismul maghiar. Diarul sêrbesc *„Branik“* din Neoplanta s'a ocupat într'unul din numerele trecute cu *șovinismul maghiar.* „Branik“ scrie, că cei-ce hrănesc curentul șovinist maghiar nu sunt Maghiarĭ de baștină, ci renegațĭ, carĭ urmărind interese egoiste, s'au deghisat în salvatorĭ de patrie. Este o aparițiune ciudată — dice „Branik“ — că guvernul maghiar primesce serviciile renegaților, ba le și rĕsplătesce strălucit. Adevĕratul Maghiar trebue sĕ privéscă cu îngrijire la viitorul patriei sale vĕdĕnd, că creatorii opiniunei publice maghiare ies din rêndurile renegaților. Acestora sĕ li se încredințeze viitorul Ungariei? Maghiarul băștinaș nu prea e aplecat spre șovinism și póte s'o ducă cu naționalitățile. E trist însĕ, că politica de guvernament maghiară, în loc de a împăca și a face dreptate naționalităților și prin acésta a da un avênt mai mare desvoltărei economice și culturale a Ungariei, mai curênd se identifică cu politica șovinistă meșteșugită, fără a și bate capul, că prin acésta patria nóstră comună suferă nespus de mult și că Ungaria și de alt-fel nu va deveni nicĭ-odată stat național curat maghiar.

„Alkotmány“ luând notă de espunerile foiei sêrbescĭ, dice: „Fóia sêrbéscă are dreptate, de o miie de orĭ dreptate“.

Scrisórea deschisă a contelui Tisza.

In numĕrul nostru trecut am înregistrat scirea, că ministrul președinte contele Stefan *Tisza* s'a adresat alegĕtorilor sĕi din Ugra cu o scrisóre deschisă, datată din Geszt la 4 Octomvrie. Scrisórea a produs penibilă impresie și o mare turburare în sînul partidelor oposiționale din dietă. La alt loc al fóiei nóstre ne ocupăm cu importanța politică a scrisorei; aicĭ o resumăm numai:

In partea introductivă se arată, cât de deploribile erau stările publice înainte cu un an, pe timpul obstrucțiunei. Orĭ-ce ordine era rĕsturnată, ómenĭ și instituțiunĭ nu mai aveau nicĭ o autoritate. Demnitatea parlamentului ungar era primejduită și cu o cutezanță din cele mai órbe s'a pus la probă încrederea reciprocă între „națiune“ și corónă și s'a primejduit pactul ișvorit din acéstă încredere. Ce s'ar fi ales din „națiune“, décă asupra sorții ei n'ar fi veghiat un domnitor, care șĭ-a întrebuințat tótă autoritatea și puterea, ca sĕ se deschidă calea spre descurcătură?

Acéstă cale s'a aflat, când din propria-i voință domnitorul a oferit „națiunei“ nisce reforme, carĭ însemnéză victoria dorințelor și nisuințelor nóstre garantând valorarea națiunei maghiare în instituțiunile armatei comune, fără de a-se știrbi comanda unitară și organisația armatei.

Arată apoi neînțelegerile, ce erau odinióră între rege și „națiune“. Incunjurat de consilierĭ streinĭ, regele nu-șĭ putea înțelege națiunea; acei consilierĭ voiau sĕ se creeze pe ruinele constituțiunei ungare edificiul puterei unitare ca casei de Habsburg. In acele timpurĭ s'a înființat armata, care începù sĕ aibă un organism unitar. Spune apoi că Maghiarii tot-déuna au cerut, ca trupele recrutate în Ungaria se fie conduse de ofițerĭ ungurĭ și limba de comandă sĕ fie maghiară. Prima pretensiune a fost inarticulată în lege, a doua însĕ a întêmpinat refus consecuent. Vin anii 48—49, apoi epoca tristă ce lĭ-a urmat și pe urmă s'a tras vĕlul asupra trecutului, s'a făcut pactul, s'au împlinit tóte dorințele „națiunei“, ea a devenit factor egal cu Austria și a dobêndit influință decisivă și în conducerea afacerilor streine și în armată.

Pentru acéstă întorsătură epocală „națiunea“ numai o jertfă a adus: a recunoscut, că *conducerea unitară a armatei, comanda și organisarea ei aparțin drepturilor constituționale ale domnitorului*, ér împlinirea dorințelor privitóre la limba de comandă și de serviciu maghiară le-a *amânat pentru alte timpurĭ.* Se întrébă apoi, décă din dilele lui Mătieș craiu fost'a un moment măcar, când națiunea maghiară sĕ fi dispus de atâtea drepturĭ și de atâta libertate și când a tras mai mult ca acum voința ei în cumpĕna evenimentelor universale?

Vorbesce de concesiunile, ce le-a dobîndit în ce privesce armata, și de soluțiunea acestei cestiunĭ, pe care majoritatea „națiunei“ a primit'o cu liniștire.

Trece apoi la *efectul obstrucțiunei*, arătând pagubele ce le-a pricinuit și chipul în care a fost înlăturată *anarchia* parlamentară. Insĕ esemplul pĕcătos, ce l'au dat singuraticii prin rolul ce l'au jucat în dietă, n'a putut rĕmâne fără urmărĭ. Demnitatea statului, respectul legilor și vada autorităților s'au sguduit din temelie. Diferitele clase ale societății cu o fervóre neînfrânată și-au desfășurat dorințele și interesele. E necesar acum, sĕ urmeze o activitate de guvernare lungă și neobosită, ca sĕ stîrpim din viéța nóstră publică aceste fructe perniciose ale anarchiei parlamentare — ceea-ce nu se va puté face, decât décă parlamentul va premerge cu esemplu în împlinirea datoriei. Esistența nóstră națională e concrescută cu regimul parlamentar. Cel ce slăbesce parlamentul, acela taie artera de viéță a națiunei și-i primejduesce esistența.

Politică națională cu succes nu putem face, decât numai în înțelegere cu coróna și alipindu-ne strîns de pactul de la 1867 sĕ susținem ordinea în parlament, garantând domnia majorității. Nicĭ-odată împrejurările n'au fost mai favorabile ca acum. Neinfestațĭ de inimicĭ esternĭ, în deplină înțelegere cu regele nostru, putem sĕ ne devoltăm tóte puterile pentru munca politicei naționale...

Adevĕrat este, că ordinea constituțională s'a restabilit. Insĕ învĕțămintele trecutului apropiat ne conving, că viéța nóstră parlamentară stă pe o basă forte șubredă. Asupra națiunei atêrnă sabia lui Damocle. Un grup cât de mic póte sĕ oprésca întréga mașinărie dietală, póte sĕ pună piedecĭ în calea înaintărei nóstre, póte sĕ ne aducă pe cap tóte primejdiile și umilirile trecutului recent. N'am făcut nimic cât timp n'am remedìat acéstă *stare rușinósă*. Ar fi o ușurință criminală și o lașă întrelăsare, *décă n'am profita de primul period al ordinei restabilite, ca sĕ dobândim garanțiĭ statornice pentru viéța constituțională maghiară.* Libertatea cuvêntului, necesitatea estremă imperativă a discuțiunilor în parlament, nu e permis sĕ le stânginim. Insĕ *parlamentul maghiar nu póte fi o jucărie în mâna unor fracțiunĭ neînsemnate*, și nu putem espune capriciilor sórtea națiunei maghiare...

Se póte, că elementele acele, carĭ nu pot spera sĕ se validiteze de cât în dilele de scandal și de anarchie parlamentară, sĕ ni-se pună în cale, dér tocmai aceste elemente au degradat nivelul dietei, îl discrediteză și duce la marginea abisului. Față cu aceste aparițiunĭ trebue sĕ apĕrăm demnitatea și ordinea în parlament, décă națiunea vré sĕ-șĭ pună viitorul pe base mai sigure. Numai astfel putem sĕ punem stavilă curentului destrămăriĭ și putrejunei...

Tisza încheie, esprimând speranța, că în lupta acésta maioritatea „națiunei“ va fi pe partea lui.

Cestiunea Cretei. *„L'Information“* anunță, că póte sĕ publice asupra resultatului călĕtoriei întreprinse de prințul George al Greciei, guvernatorul Cretei, pe lângă puterĭ scirile următóre:

Prințul George, guvernatorul general al insulei Creta, s'a întors de la Petersburg unde mama sa, regina Olga a Greciei, a mai rĕmas încă câtă-va vreme. Relativ la șederea la curtea Rusiei a prințului, diarul „Deutsche Warte“ dice, că speranțele pe carĭ guvernatorul general le avea în sprijinul Țarului, tovarășul sĕu de tinerețe, au fost cu desĕvîrșire amăgite.

La curtea din Petersburg i-s'ar fi dat a înțelege guvernatorului Cretei, că puterile nu consideră momentul oportun pentru schimbarea situației politice a insulei.

Ar fi însĕ dispuse sĕ facă cretanilor alte concesiunĭ, și, anume, sĕ le permită ca sĕ procédă la revisuirea Constituției și sĕ întocméscă pe cea nouă după aceea care se află în vigóre în regatul elenic. Realisarea acestei reforme ar consolida în același timp partidul guvernamental și ar lua oposiției argumentul principal, pe care se întemeiéză în lupta dusă în potriva administrației prințului George.

Limba română şi adunările învăţătoresci.

La Biserica-Albă şi acum în urmă la Lipova s'au ivit — cu ocasiunea adunărilor Reuniunilor de învăţătorĭ românĭ — nisce casurĭ, până acum neobicĭnuite, ca inspectoriĭ şcolarĭ regescĭ ungurescĭ, învitaţĭ la adunărĭ, sĕ fie salutaţĭ de cătră preşedinţiĭ adunărilor în limba maghiară.

Primul cas, ce s'a petrecut la Biserica albă l'am înregistrat la timpul sĕu. Acum „Drapelul“ din Lugoşiŭ vorbesce de un al doilea cas analog, întêmplat la Lipova, unde preşedintele adunăriĭ învĕţătorescĭ P. C. Sa archimandritul A. Hamsea a bineventat pe inspectorul şcolar regesc cu o alocuţiune scurtă în limba maghiară.

S'ar puté dice — şi de sigur, că se va şi afirma — că stăm faţă aicĭ cu o cestiune de etichetă séu de curtoasie. Părerea acésta orĭ cât de plausibilă ar păré a fi, n'are nicĭ o basă în relatiunile nóstre de limbă cu cei de la putere în general şi cu deosebire nu póte fi admisibilă în contactul public cu organele şcolare ale guvernului.

Scim fórte bine ce însémnă aşa un inspector şcolar regesc unguresc. Misiunea lui, în raporturile cu naţionalităţile, culminézā în a promova interesele limbei maghiare numită a statului, fără de nicĭ o considerare *et si fractus illabatur orbis*. El representă dér nu atât autoritatea chemată a veghia sĕ se respecteze legile, cât mai mult pe omul de încredere al puteriĭ de stat, care umblă pe faţă şi fără încunjur sĕ subjuge şi sĕ cuceréscă tot ce póte în interesul aşa disei rĕspândirĭ a limbei maghiare, séu cum se mai dice, în interesul culturei maghiare „singur mântuitóre“.

Sunt decĭ inspectoriĭ în diua de adĭ pentru noi, în ce privesc raporturile de limbă, un fel de strică-limbă, şi avem prin urmare sĕ ne ferim ca de foc de tot ce ar puté sĕ uşureze şi sĕ promoveze împlinirea scopurilor contrare desvoltărei limbei nóstre.

Din aceste puncte de vedere aprobăm şi ne alăturăm cu totul la ceea-ce dice confratele nostru din Lugoş—cu privire la casurile despre carĭ vorbim, — scriind între altele:

Reţinem decĭ, că nu ura contra limbei maghiare, ci *apĕrarea dreptului limcei nóstre naţionale* ne impune precauţiune estraordinară chiar şi în casurĭ, carĭ la aparenţă par a fi simple acte de curtoasie şi nimic altceva..

Dar deja la Biserica albă s'a ivit bănuiala şi acum la Lipova pare a-se chia confirma, că cele vre-o câteva vorbe rostite în limba maghiară nu sunt numai efluxul unui curtoasii deplasate, ci sunt efectele unei *siluirĭ*, la care au fost espuşĭ presidenţii Reuniunei învĕţătoreştĭ atât la Biserica albă cât şi la Lipova.

Se susţine anume — şi o declaraţie publicată de inspectorul şcolar regesc după adunarea de la Biserica albă pare a fi chiar o adeverire a aserţiunei — că inspectorul şcolar regesc a făcut chiar pendentă presenţa sa la adunare de la salutul în limba maghiară.....

....Acum se mulţumesce inspectorul şcolar cu vre-o câteva cuvinte rostite în limba maghiară, mâne va cere un discurs întreg şi poimâne va cere ca tóte desbaterile sĕ decurgă în limba maghiară. Astfel cele vre-o câteva cuvinte maghiare rostite la Biserica albă şi Lipova devin cuiul lui Pepelea în organisaţia reuniunilor nóstre româneştĭ de învĕţătorĭ.

...Reuniunile nóstre învĕţătorescĭ sunt asociërĭ independente cu statute aprobate de guvern.

E un act de atenţiune, décă biuroul învită la aceste adunărĭ şi pe inspectorul şcolar din partea locului. E act de deosebită atenţiune, dér nimic alt-ceva!

Ér între împrejurărĭ normale este chiar bine-venită presenţa inspectorului şcolar la adunare, căcĭ i-se ofere ocasiune a cunósce pe învĕţătorii noştri şi în cadrul vieţii lor societare. Şi e bine sĕ ne cunóscă, căcĭ — chiar după cum a spus-o inspectorul la Biserica albă — i-se dă ocasiune sĕ-şĭ corecteze şi îndrepteze multe părerĭ false de înainte.

Noi n'avem ce ascunde la adunările nóstre, căci noi nu urmărim scopurĭ ascunse séu neertate. Cu cât ne cunósce lumea mai mult în lumina adevĕrată cu atât mai bine este.

Pe motivul acesta nicĭ nu putem avé nimic contra învitării inspectorului şcolar regesc la adunările nóstre, ba ne-am bucura chiar décă ar veni chiar şi ministrul de culte şi instrucţiune în mijlocul adunării, ca sĕ vadă că învĕţătorii noştri nu sunt nişte urşĭ, carĭ mănâncă ómenĭ, cum se crede pe la Budapesta!

Dér décă venirea şi presenţa inspectorului regesc la adunare însémnă desbrăcarea reuniunei de caracterul sĕu original, atuncĭ nu mai are nicĭ un rost a dori presenţa lui la adunare şi prin urmare nicĭ nu mai avem sĕ-l învităm.

Noi îl vedem bucuros ca óspe, dér trebue sĕ protestăm energic, décă venirea lui la adunare este legată de condiţiunĭ atât de primejdióse pentru esistenţa reuniunilor nóstre“.....

Combaterea malariei.

De **Dr. I. Popp**, medic-colonel.

(7) (Urmare.)

Prin acésta, presenţa eventual constatată în sânge a acestor forme permanente atât de resistente câştigă o importanţă enormă în practică. Un bolnav de malaria nu póte fi considerat vindecat şi scos din primejdia infecţiunei cât timp un resultat negativ al cercetărilor exacte şi repeţite asupra sângelui şi restabilirea forţelor şi a puteriĭ alimentare nu o justifica acésta. Trebue sĕ se aibă în vedere, că diagnosa bólei trebue sĕ se razime mereu pe faptul, décă se găsesc paraziţĭ în sânge? Mai departe trebue sĕ se aibă în vedere, că înainte de cercetarea sângelui nu e permis sĕ se dea chinină, spre a nu îngreuna séu zădărnici diagnosa, însĕ după constatarea bólei sĕ nu se întârdie cu tratamentul energic de chinină. Din sărurile de chinină este de preferat chininul hydrochloric. Luat în soluţie, are efect mai sigur şi mai repede, decât în formă de tablette séu bulin. Hapurile de chinină nu sunt de recomandat. Clysmele de chinină, ce e drept, nu sunt fără efect, sĕ se întrebuinţeze însĕ în cas de intoleranţă a stomacului numai ca expedient de câte-orĭ nu s'ar puté momentan procura injecţiunĭ subcutanee. Acestea din urmă au avantagiul că nu supără stomacul şi că nu se face în corp un deposit de chinină, căruia i-se póte atribui un efect mai durabil, fiind-că observaţiunile au arătat, că sarea de chinină administrată în cantitate suficientă operéză repede, însĕ peste tot se elimineză mult mai încet decât la orĭ-care altă formă. Cu deosebire pentru practica spitalicéscă, şi şi în afară de spitalurĭ pentru acei bolnavĭ, pe carĭ mediciĭ nu vréu orĭ nu pot sĕ-i visiteze mai des, vor fi de preferat injecţiunile subcutanee de „chinin bimuriatic“.

Importantă la tratamentul de chinină în orĭ-ce formă, este acceptarea sfatului, de a nu opera cu dose micĭ. Dosa cea mai mică dilnică este pentru adulţĭ 1·0 gram, ér la injecţiunea subcutanee 0·5 gram. Nu este consult a repartisa dosele dilnice în mai multe dose micĭ. Numai la dose dilnice mai marĭ, sĕ dicem „per os“ 2·0 gr. în primele 3—4 dile ale tratamentului, trebue sĕ se dea prima jumĕtate 2—3 óre înainte de accesele de frigurĭ aşteptate, ér a doua jumĕtate cătră sfîrşitul accesului. Dosa dilnică minimală de 1·0 gr. sĕ se urmeze cam o sĕptămână şi décă nu se presentă frigurile, se póte lua în órele dimineţei, cam o óră înainte de dejun.

Décă de la ultimul acces de frigurĭ a trecut o sĕptĕmână, se va lua după sfatul lui Koch, vr'o două lunĭ în fie-care a 9, 10, 11-a di câte 1·0 gr. chinină, mai bine diminéţa pe stomacul gol. Décă în timpul curei ulteriόre se ivesce recidiva de frigurĭ, se va lua tratamentul iniţial.

(Va urma.)

Rĕsboiul ruso-japones.

Asupra evenimentelor pe câmpul de rĕsboiŭ au sosit fórte puţine scirĭ mai de sémă.

Diarele din streinătate primesc din Petersburg şi Mukden scirea, că pe basa informaţiunilor din urmă, *Kuropatkin* ar pregăti o mare luptă în regiunea Mukdenului.

„Lokalanzeiger“ află din Mukden, că de câte-va dile domnesce mare agitaţiune în oraş şi se crede în general, că *Kuropatkin*, care a primit dilele aceste marĭ întărirĭ de trupe, va profita de pretinsa slăbiciune a Japonesilor şi va ataca pe *Oyama*.

De altă parte se anunţă, că lui *Kuropatkin* i-ar plăcé sĕ atragă pe Japonesĭ la fluviul Hun, unde armata rusésca are posiţiunĭ escelente pe înălţimile situate de-alungul fluviului.

Din scirile mai nouĕ reiese, că cavaleria rusésca se menţine statornic în apropierea trupelor japonese, neliniştind mereu avanposturile inimicului, ba nu lasă în pace nicĭ tabĕra armatei lui *Kuroki* de lângă minele Yantai.

Intr'aceea se anunţă, că Rusia trimite necontenit trupe în Manciuria. Dintre trupele europene corpul 6 de armată a sosit deja pe câmpul de luptă, a mai rĕmas pe drum numai o divisiune de cazacĭ. Corpul 8, pe care Ţarul l'a trecut în revistă, va pleca şi el cât mai curênd. Acest corp îl formézā divisiunile 14 şi 15, fie-care avênd câte 4 regimente de infanterie, cavalerie şi artilerie. La corpul 8 a fost ataşată divisiunea 52, constând din 4 regimente. Afară de acésta au mai fost trimise numĕróse tunurĭ grele şi de munte.

Despre *situaţia la Port-Arthur* nu se vestesce nimic nou. „Daily Mail“ află din Cifu, că Japonesii pregătesc un nou atac. In acest scop au transportat 4 marĭ tunurĭ de asediu dela Dalny la Takuşan.

SCIRILE DILEI.

— 27 Septemvrie v.

Familia regală română la Iaşĭ. Din Iaşĭ vine scirea, că populaţiunea oraşului din tóte straturile sociale pregătesce o primire strălucită Suveranilor şi Principilor moştenitorĭ românĭ. Numĕrósele societăţĭ culturale, artistice, economice, precum şi acele de muncitorĭ, au ţinut întrunirĭ speciale, hotărându-se, ca tóte asociaţiunile sĕ fie representate la manifestaţiunile de devotament şi de dragoste, ce se vor face auguştilor óspeţĭ. Studenţimea universitară a hotărît de a-şĭ manifesta cu tótă căldura cuvenită iubirea ce o pórtă Suveranilor şi Principilor. In special Principelui Carol i-se pregătesc nenumĕrate manifestaţiunĭ, tóte pline de entusiasm. S'a hotărît şi o treia representaţie de gală în onórea Suveranilor şi a perechei princiare. Ea se face în sala Teatrului Naţional, în séra de 4 Octomvrie representându se piesele „Ullranda“ şi „Marióra“. Suveranii, Principii moştenitorĭ şi miniştrii vor asista. Primăria va oferi trei banchete de câte 40 de tacâmurĭ. Aprópe tóte odăiie hotelurilor sunt reţinute. Pavoazarea oraşului urmézā cu activitate. Toţĭ episcopii eparchiilor din Moldova au anunţat participarea lor la serbărĭ.

Representanţa comunală a oraşului Braşov îşĭ va ţiné Miercurĭ 12 Octomvrie. eventual Joi 13 Octomvrie adunarea generală *ordinară* în sala de la casa sfa-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(6)

Feréstra sclipitóre.

De F. Clemens.

— Urmare. —

Se apropià de dulap, sĕ vadă ce e într'însul? Era deschis. Puţinele obiecte ce se aflau în el, păreau menite esclusiv pentru un menaj din cale afară sĕrăcăcios, ca şi ólele de pe poliţă. Pe raftul cel mai din jos al dulapului era o grămadă de lut, cu care de sigur lipiau pe jos când se strica pămêntul.

„Trebue sĕ mai fie aicĭ o încăpere, căcĭ în acésta nu vĕd nicĭ pat, nicĭ alt culcuş“, murmurà Moulin dând din cap şi umblând cercetător de icĭ până colo. „Ha? Par-că sună a gol sub picióre! Fără îndoiélă, de subt trebue sĕ mai fie o încăpere. Póte vr'o pivniţă? Trebue sĕ aflu numai decât.“

Se pune sĕ cerceteze, dór va descoperi vr'o întrare. Pe din afară nu zărise vr'o uşă. Trebue sĕ fie decĭ vr'o întrare cu oblon séu tarabă, cum se obicĭnuesce la unele pivniţĭ. Nu vedea însĕ nicăirĭ vr'o verigă séu mâner. Incepù sĕ scormonéscă cu tironul de fer, ce era la capĕtul din jos al toiagului. In zadar! Dér totuşĭ — nu putea sĕ se înşele! Décă dedesubt este vr'o încăpere, atuncĭ trebue sĕ aibă şi întrare undeva. Cum îşĭ rotea privirile împrejur, de-odată zări o ridicătură de pămênt în mijlocul încăperii. S'a pus sĕ scormonéscă la acel loc lutul şi étă, că o verigă de fer eşi la ivélă. Repede îşĭ vîrî degetul în verigă şi lutul se ridicà pe-o suprafaţă de vr'o trei sferturĭ de metru.

„Aha!“ esclamà detectivul, „acuma sciu la ce se întrebuinţézā lutul din dulap. Cu el se lipesc crepăturile la deschidĕtura uşei. Atâta precauţiune este o dovadă de-o conscienţă rea. Sunt curios ce este dedesupt“.

Deschidĕtura conducea într'o pivniţă întunecósă, ér la marginea uşei se vedea rĕzimat capĕtul superior al unei scărĭ.

„Ce sĕ fac eu acum fără lumină?“ şopti Moulin agitat. Nicĭ o clipită nu se gândea îndrăsneţul om la primejdie. Mai aruncà o privire jur împrejur în colibă ş ochii i-se înseninară. Intr'una din óle găsi un opaiţ. Chibriturĭ avea la sine. Cu mâna tremurătóre de emoţie aprinse feştila şi se coborî fără întârdiere pe scară.

Aicĭ găsi o cavitate ca şi cea de sus, cu deosebirea, că acésta nu avea ferestri. Cu opaiţul în mână începù sĕ cerceteze în stânga şi drépta. O masă şi câte-va laviţe, ca şi d'asupra, şi nisce lădĭ într'un colţ. Din podele atîrna o lampă mare şi pe masă se aflau nisce instrumente curióse. „Ce-or fi şi astea?“ se întrebà Moulin uimit. „Cratiţe, tigăi, plumb, cositor şi alte soiurĭ de metal. Şi aicĭ“ — ridicând capacul unei lădĭ — „tot felul de forme, modele, instrumente de cântărit“. O, aicĭ nu avem de a face cu contrabandiştĭ, ci cu alţĭ criminalĭ mult mai isteţĭ. Nu mai încăpea nicĭ o îndoiélă, că se afla într'o fabrică de falsificat monede!

Iritat la culme se apropià de a doua ladă, pe care o găsi însĕ încuiată. Numai decât apucà o daltă şi un ciocan de pe masă şi sparge zăvorul. Ridicând capacul, a rĕmas încremenit de comorile, ce le vĕdù aicĭ. Lada era aprópe plină de monede de aur, firesce falsificate. Productul sîrguinţei falsificatorilor, carĭ de sigur tótă vara fabricau aicĭ la banĭ, ér érna îi puneau cu multă dibăcie în circulaţie! Cu o sensaţie de grózā detectivul se aplecà asupra lădii şi trecù prin mână câte-va monede.

Décă era aur veritabil, detectivul din acea clipită ar fi fost om bogat!

De-odată însĕ îi trecù prin minte importanţa descoperirii acesteia. „Omul norocului sunt eu! ce mai la dél la vale! Am descoperit fabrica faimósei bande de falsificatorĭ, pe care o urmăresce bietul Roche! Décă mi-oiŭ aranja bine lucrurile, póte voiŭ reuşi sĕ pun mâna pe premiul de cincĭ mii de francĭ. Dér acum, haid sĕ plec şi sĕ înlăturez orĭ-ce urmă a presenţei mele. Firesce, feréstra spartă...“

Nu putù sĕ-şĭ urmeze mai departe

tului. Inceputul, Miercurĭ la órele 4 p. m., Joi la 3 óre. Tot Miercurĭ înainte de adunarea ordinară representanța va ține o ședință *extraordinară* sub preşedința d-lui vicespan. Ședința estraordinară va avé ca obiect alegerea inginerului, eventual a asistentului de inginer.

Comunitatea de avere a fostului regiment confiniar romano-banatic Nr. 13 a trimis sub Nr. 731/C 1904 oficiilor comunale următorul circular: Din partea Comunității de avere a fostului regiment confiniar romano-banatic Nr. 13 se vor distribui pentru anul școlar 1904/1905 la elevĭ ai școlelor medii, adecă gimnasiu, școle reale, comerciale și preparandii, a școlelor militare, alte școle de specialitate și în deosebĭ acelora, care frecuentéză academia de silvicultură, ajutóre în banĭ, ceea-ce pe acéstă cale se aduce la cunoscința tuturor interesaților. Ajutórele se vor conferi numai la *fii săracĭ ai împăduriților*, însĕ diligențĭ, cu progres bun în studii și cu purtare bună, cu aceea observare, ca în gimnasii séu reale în prima linie acelora se confere ajutor, care în rugarea lor îșĭ esprimă dorința a-se înscrie mai târdiu la academia de sivicultură. Cei ce doresc sĕ obțină vr'unul din aceste ajutóre sunt provocațĭ a-și subșterne petițiile lor timbrate în tótă regula Comitetului comunității de avere până la *20 Octomvrie* 1904 st. n.

Istoricul gimnasiului din Blașiŭ. Profesorul Aron *Deac* publică în „Fóia școlastică“ un apel către toțĭ cei ce *au depus esamenul de maturitate la gimnasiul din Blașiŭ*, rugându-ĭ a-șĭ comunica cât mai curênd *posiția lor socială*. D-l profesor *Deac* are trebuință de aceste date pentru istoricul gimnasiului care în curênd se va da la tipar.

Cununie. D-l Dr. Liviu *Micșa* advocat în Deșiŭ îșĭ va celebra cununia religiósă cu d-șóra Lucreția *David* la 15 Octomvrie n. în biserica gr. or. din Abrud.

Comerciul ambulant la têrgurĭ. Ministrul r. u. de comerciŭ a dat o circulară (Nr. 58,527 din 30 August), în care enunță, că pe basa legei de la 1887 (art. 18 § 1) la têrgurile de sĕptĕmână afară de articolele industriei de casă alte producte industriale nu se pot vinde decât de către locuitorii domiciliațĭ în acea localitate. Escepție fac localitățile, unde printr'un statut special se admit și cei din afară ceea-ce este fórte rar. Prin urmare negustorilor ambulanțĭ de regulă *le este interdis a-și despacheta mărfurile la têrgurile de sĕptĕmână*. Escepție fac negustorii ambulanțĭ din Ungaria de nord (Slovacii) cărora §-ul 2 al numitei legĭ le permite exerciarea dreptului lor vechiŭ.

Necrolog. In Bobâlna a încetat din viéță la 6 Octomvrie *Ana Adamovicĭ* proprietară. Inmormêntarea i-s'a făcut la 8 Octomvrie în cimiterul bisericei gr. or. din Bobâlna.

Un candidat de advocat caută aplicare în cancelarie advocațială. Pentru informațiunĭ a se adresa la redacțiunea diarului nostru.

Tetru german. Sâmbătă s'a dat „*Die Räuber*“ de Schiller cu mult succes. Aséră opereta „*Die Wiener Frauen*“, (novitate), care se repetă și astădĭ Lunĭ.

Teatru român de diletanțĭ.

Brașov, 10 Oct. n. 1904.

A fost o bună idee de la d-l Zaharie Bârsan de a înjgheba o societate de diletanțĭ, cu care sĕ delecteze într'o séră publicul român din Brașov.

Și că a fost fericit în alegerea ansamblului, s'a vĕdut la representația de aséră, care a fost reușită peste tóte așteptările.

Ér publicului brașovén i-se cuvine laudă, că s'a grăbit sĕ încurajeze inițiativa frumósă.

Prima piesă a fost o comedie de situație a autorului vecinic tînĕr *Scribe* în traducerea d-lui Bârsan. Pórtă numele de „*Stéua mea*“ și a fost interpretată de următórele persóne: D-l de Kerbenec, manufacturist: interpretat de d-l Sofronie *Roșca*, Hortansa, fiica acestuia: d-șóra Mițĭ *Munteanu*, d-l de Paimpol: Victor *Braniște*, Eduard d'Ancenis nepotul d-lui Kerbenec: Zaharie *Bârsan*, Yosseline, cameriera d-na Maria Gr. *Popescu*.

Un vechiŭ proces între unchiŭ și nepot se stinge și o veche dușmănie se conciliéză prin cunoscuta recetă a amorului între fiica Hortansa și nepotul Eduard, pe carĭ *întêmplarea* îi aduce în situații cu desnodament mulțumitor. De garniséla comică, indispensabilă chiar pentru desnodamînt, se îngrijesce pețitorul refusat Paimpol și Yosselina, care cu tot rolul ei de cameriera, jócă un rol însemnat în potențarea intrigei.

D-șóra Mițĭ *Munteanu* în rolul Hortansei era o apariție din cele mai simpatice. Pronunțarea ei frumósă, tonul natural al conversației de salon și întréga ei atitudine au cucerit din capul locului publicul. Ea a sciut sĕ interpreteze cu deosebire soluțiunea conflictului cu multă gingășie.

D-na Marițĭ *Popescu* a fost o camerieră tip, și era așa de familiară pe scenă ca și o subretă de profesiune. S'a achitat escelent de rolul ei.

D-l Bârsan, deși forța lui este tragedia, prin siguranța cu care se mișca pe scenă, prin farmecul dicțiunei sale și prin mimica sa desĕvîrșită a tradat pe artistul de profesiune, familiarisat cu tainele scenei.

Rolul ingrat al pețitorului păcălit l'a interpretat d-l Victor *Braniște* cu o seriositate hazlie și spre mulțumirea generală.

Manufacturistul nervos și contrariat de procesul îndelungat cu nepotul — a găsit un abil interpret în d-l Sofronie *Roșca*.

Delicata fantasie-dialog a lui Musset „Nóptea de Octomvrie“ în traducerea lui Lecca a fost interpretată de „Musa“ și „Poetul“.

Rolul musei îl avea d-șóra Lucia *Bogdan*, care atât prin gingășia apariției sale cât și prin dicțiunea ei clară și dulce a fermecat publicul. Domnișórei Lucia Bogdan îi curgea vorbele ca nisce mărgăritare alese de pe buze.

D-l *Bârsan* ca intrepret al poetului era în elementul sĕu visător și s'a întrecut cu sine însușĭ.

A treia piesă „*Steaua*“ de Gill și Richepin trad. de Radu D. Rosetti este una din dramele cele mai emoționante.

Sir Richard (Bârsan) în urma adulterului soției sale, Berta, (d-șóra M. Munteanu) rĕmâne cu inima sdrobită și sufletul întunecat iubindu-șĭ cu o căldură estraordinară de fiul sĕu George (d-șóra Lucia Bogdan.) Adultera după o absență de mai mulțĭ anĭ se întórce și încurajată de servitorului Sam (d-l Comanescu) cere sĕ fie iertată și primită în apropierea copilului. Scenele între soția necredinciósă, penitentă, și între bărbatul cu sufletul împietrit, care nu vré sĕ cedeze și nu vrea s'o cunóscă, conțin un element tragic sguduitor.

D-l Bârsan s'a arătat aicĭ pe un piedestal înalt, și Brașovenii, carĭ nu avură ocasiune a-l vedé de când s'a întors din Berlin, au putut constata cu bucurie un progres însemnat în felul cum interpretéză vulcanul clocotitor al unui suflet rănit. Tragicul îșĭ atinse culmea când nefericitul tată îșĭ ucide copilul de téma ca sĕ nu ajungă în mânile mamei detestate. Un fior a trecut prin public și mulțĭ ochĭ se scăldară în lacremĭ.

D-șóra Munteanu pe care în prima piesă am admirat'o în conversația ușóră de salon, a dovedit că și în scenele dramatice încă este superióră prestațiunilor, la carĭ ne așteptăm de obiceiŭ de la un diletant. Acésta s'a vĕdut mai ales în scena finală unde durerea mamei isbucnesce cu forță elementară și ea cade leșinată peste cadavrul fiului.

D-șóra Bogdan în rolul copilului a fost de o naivitate adorabilă.

D-l Comanescu s'a achitat de asemenea destul de bine de micul sĕu rol.

După representație diletanții și mulțĭ din public s'au întrunit la villa Kertsch în salonul separat. Aicĭ părintele Dr. Saftu a rostit un toast pentru venerabila mamă a d-lui Bârsan, care venise anume de la S.-Petru. D-l Ilie Savu a toastat pentru d-l Zaharie Bârsan, ér d-l Aug. Paul pentru d-na Popescu și d-șórele Mițĭ Munteanu și Lucia Bogdan.

Intre óspețĭ am vĕdut și pe d-l Iancu *Bogdan*, decanul facultății de litere și filosofie din Bucurescĭ aflător în trecere la casa părintéscă. Două surorĭ ale d-sale (d-na Popescu și d-șóra Bogdan) erau între diletanțĭ.

Atât la representație, cât și la întrunirea de la vila Kertsch, măestrul George *Dicu* cu taraful sĕu de lăutarĭ, a delectat publicul cu alese cântece naționale.

Rep.

Bibliografie.

Geografie. Tomul I. Regatul Ungariei. După D. Laky. De D. *Făgărășianu* și S. *Moldovanu*. Brașov, Editura Zeidner. Tipografia A. Mureșianu. Ediția II. *ilustrată*. Cartea acésta este destinată pentru școlele secundare și este lucrată pe basa planului ministerial mai nou. Prețul unui esemplar legat 2 coróne.

„Fóia școlastică“ din Blașiŭ, n-rul 15—16 are următorul sumar: 1) In préjma anului școlastic, de A. Bran. 2) Ceva despre crescere, de Isaic Ioan. 3) O scrisóre întârdiată, de I. F. Negruțiu. 4) Noul metod de propunere, de G. Târdiu. 5) Către un prieten, de Delatotoiu. 6) Surmenarea, de Gracchus. 7) Convocărĭ. 8) Românii din Basarabia, de V. Gr. Borgovanu. 9) Individualitatea în educațiune, de Octavian Prie. 10) Cărțile bune, de G. Târdiu. 11) Alexandri și Bolintineanu. 11) Consemnarea membrilor. 12) Concurs. Diverse.

ULTIME SCIRĬ.

Budapesta, 10 Oct. In ședința de astădĭ a dietei Kossuth a cerut esplicărĭ de la ministrul-președinte Tisza asupra planului de revisuire a regulamentului camerei. In conferența ținută de partidul independist, Kossuth a declarat, că partidul va combate energic orĭ-ce încercare de a restrînge libertatea cuvêntului.

Diverse.

Se duc blondele! Acest dureros strigăt — dureros pentru cei carĭ se înebunesc după ochii de azur și pĕrul ca spicul de grâu, dér îmbucurător pentru frumósele brune cu ochii plinĭ de văpăi — strigătul acesta a fost scos de un American, și bine înțeles de un savant, ér acela care în Europa a repercutat ecoul acestui strigăt și l'a comentat, este eruditul critic Emile Faguet.

Femeile blonde adecă, fiind de o constituție mai slabă, în virtutea legei selecției lui Darwin, trebuie sĕ piară și savantul american, cu ajutorul elasticei statistice, caută sĕ probeze, că tipul blond se răresce din ce în ce mai mult, pe când femeia brună îșĭ întinde tot mai mult domnia ei.

Lucrul acesta l'au susținut de altfel înaintea próspătului savant american alțĭ nu mai puțin savanțĭ antropologĭ europenĭ. Dér Americanul a esprimat acest adevĕr, căcĭ după tóte probabilitățile sciinței este un adevĕr — într'un mod mai tragic, ne-a mișcat mai mult pentru-că ne-a profetisat dispariția nu a omului blond, *ci a blondei*.

Va dispare decĭ femeia blondă! Generațiile de după noi, nepoții, strănepoții séu răs-strănepoții, nu vor mai puté sĕ se mai extasieze în fața părului blond cenușiu, care face mândria sentimentelor bavareze, nu vor mai vedé buclele ca fuiorul de cânepă, séu galbenul ca mătasea, séu ca spicul de grâu copt. Nici vor puté nenorocitele generații, sĕ-șĭ mai cufunde ardĕtórele privirĭ pătimașe în liniștea ochilor marĭ albaștrii, seninĭ și curațĭ ca seninul cer al unei luminóse diminețĭ de primăvară!...

☛ **Domnii abonațĭ ai fóiei nóstre, carĭ nu și-au reînoit încă abonamentul sunt rugațĭ a-l reînoi cât mai curând ca sĕ nu li se întrerupă regulata espedare a diarului.**

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

---

gândirea, căcĭ în momentul când era sĕ se ridice și sĕ închidă capacul, o lovitură strașnică pe dinapoi îl nimeri în țésta capului și Moulin, cu un țipet de durere, cădù fără simțirĭ la pământ.

4.

Când Moulin șĭ-a venit érășĭ în simțirĭ, séu mai-bine: când a început a-șĭ veni în simțirĭ și respirând adênc îșĭ deschise ochiĭ, în jurul lui era întuneric beznă. Leșinul sĕu trebue, că a durat mai multe césurĭ. Uimit și consternat, se uita împrejurul sĕu — dér în proximul moment o sensație de gróză îl sguduì din crescet până în tălpĭ. Simția, că nu se află pe teren solid, ci din contră se mișca necontenit, neavênd sub el temeiŭ, ér mânile îi atêrnau în vĕzduh.

De-odată s'a redeșteptat într'însul ca fulgerul deplina consciență a situațiunei. Ișĭ aducea aminte, că l'a pălit cineva în cap și cu spaimă trebui sĕ constate în sufletul sĕu, că a ajuns în mânile unor dușmanĭ inexorabilĭ.

Ce se petrecea acum cu el? Dómne Dumnedeule! Simția, că plutesce în aer și că îl slobod în jos ca într'o grópă!

„Pĕcatele mele! Dór nu mĕ bagă în mormênt! M'or fi credênd mort și de sigur mĕ înmormêntéză. Gróza îi opri bătaia inimei. Voia sĕ țipe, sĕ strige, dér nu putea. Sunetele i-se opreau în gât și nerviĭ îi erau paralisațĭ de fiorul spaimei,

Și a avut noroc, că n'a putut striga. Tăcerea i-a salvat viéța, după cum se convinse în curênd. O voce aspră îi pĕtrunse de sus la urechĭ, dicênd către o a doua persónă: „De ce-țĭ mai bațĭ capul atâta, Luț? Dă-l de rîpă mai repede. Séu credĭ că-l mai dor ósele?“

„Ce, sunt nebun?“ rĕspunse o altă voce. „Sĕ rĕmână cadavrul atêrnat de vr'un colț de stâncă, de unde sĕ nu-l mai putem scóte? Și apoi se mai póte întêmpla sĕ se mai rĕtăcéscă cineva pe aicĭ, și apoi...“

„Prostiĭ! Cine sĕ vie pe aicĭ?“

„Cum? Prostiĭ? Dér ăsta cum a venit? Nimic nu e imposibil! Cadavrul ne-ar trada! Mai bine sĕ-l slobodim în jos și unul din noi sĕ se cobóre la lumina dilei și sĕ-l ascundă în desișul prăpăstiei. Astădĭ, firesce, e prea târdiu“.

„Dér óre cine póte sĕ fie?“ întrebà o a treia voce.

„Mai sciĭ? In tot casul ne cunoscea secretul și acum îșĭ plătesce cunoscința cu viéța“.

„Un simplu turist nicĭ-odată n'ar fi îndrăsnit sĕ pĕtrundă în colibă“, se audì érășĭ glasul cel dintâiŭ. „Eu pun rĕmășag“ că ăsta-i spion polițienesc. Nu ațĭ vĕdut, că era înarmat cu revolver și cuțit?“

„L'am vĕdut odată în Cauterets“. adaogà o altă voce mai puțin aspră. Moulin de jos trăsărì. Cunoscea vocea. Era a gravorului Chateraut. Va sĕ dică tot se adeveresce bănuiala! Ce bine că Chateraut nu-l cunoscea personal! Moulin îl cunoscea, dér gravorul nu-l cunoscea pe Moulin. Avea ordin când fù însărcinat cu supraveghiarea, ca el sĕ scie tóte despre Chateraut, pe când acesta sĕ nu scie nimic despre detectiv. Spre acest scop Moulin a observat falsificatorul înainte de liberare mai multe dile de-arêndul printr'o gaură din ușa celulei. Vocea lui subțire rĕmase în amintirea detectivului.

(Va urma.)

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor responsabil Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Octomvrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	119.30
Renta de corone ung. 4%	97.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	89.10
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.80
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	211.75
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin	164.25
Renta de hârtie austr.	99 90
Renta de argint austr.	99.90
Renta de aur austr.	119.65
Renta de corone austr. 4%	155.50
Bonurĭ rurale ungare 3½ %	16.41
Losurĭ din 1860	784.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	673.75
Acții de-ale Băncei ung. de credit	19.04
Acții de-ale Băncei austr. de credit	676.—
Napoleondorĭ	19.05
Mărcĭ imperiale germane	117.40
London vista	239.37
Paris vista	95.17
Note italiene	95.10

A V I S.

Prenumerațiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și reinoi orĭ și când la 1-ma și 15 a fie-cărei lunĭ.

Domnii abonențĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc cu espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arete și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“